

Vijf jaar een gebroken gezin

Het verhaal dat u nu gaat horen is mij verteld door mijn moeder Mies Macaré-Onderdijk, dertig jaar geleden.

Het begint op 10 mei 1940, de dag dat de oorlog uitbreekt. Haar man -mijn latere vader- de zeeloods Niek Macaré is die dag op zee op de Loodsboot 9. Loodsboot 9 krijgt een paar dagen later de order om via Oostende naar Engeland te varen. Daar aangekomen worden de meeste bemanningsleden na enige weken ingezet op Nederlandse koopvaardij schepen. Mijn vader als stuurman.

Deze schepen varen in konvooien over de Atlantische Oceaan naar de Verenigde Staten om brandstof, wapens, munitie en dergelijke op te halen voor de strijd tegen Duitsland. Het gevaar is groot om door de Duitsers getorpedeerd te worden.

Mijn moeder vertrekt de 16e mei 1940 vanuit Vlissingen met haar twee kinderen van 1 en 6 jaar – ik was nog niet geboren- en ouders met een taxi naar familie op Noord-Beveland. Maar dat loopt niet als gepland. Zo zijn er beschietingen bij het vliegveld van Vlissingen, ze zoeken dekking temidden van Franse soldaten. Oma moet huilen en een Franse soldaat zegt “Silence madame, silence”. Bij Veere is de veerboot is uit de vaart. Opa vindt een oude zeilvissersboot en ze zeilen naar de overkant. Als ze uiteindelijk bij de familie op Noord-Beveland komen, kunnen die hen niet huisvesten. Dan naar opa en oma in Sirjansland. Via een roeiboortje met soldaten, een motorbootje, per tram

en te voet. Uiteindelijk huren ze een huisje in Bruinisse waar ze tot september 1944 wonen.

Mijn vader had al die tijd dus konvooi moeten varen. Hij heeft het geluk gehad dat geen van zijn schepen werd getorpedeerd, maar hij heeft veel ellende gezien van brandende en zinkende andere konvooschepen. U moet weten dat de Nederlandse koopvaardijvloot tijdens de oorlogsjaren wordt gehalveerd.

Hij had ook geluk toen een van zijn schepen werd getroffen door Duitse bommen terwijl hij in Engeland net de wal op was.

In januari 1943 voer hij op de Meliskerk van Zuid-Afrika naar Engeland. Ze voeren dicht onder de kust teneinde het aanzienlijke gevaar van Duitse onderzeeërs te vermijden. Voor de kust van Sierra Leone raakte het schip een onder water gelegen rotspartij en begon te zinken. Rechtstandig kwam het op de zeebodem te rusten met het hoofddek nog boven water. De bemanning heeft met behulp van de lokale bergingsbedrijven en marine nog geholpen om wat van de lading, zoals wapens en munitie te bergen, tot een explosie dit onmogelijk maakte.

In het voorjaar van 1944 monstert hij af op zijn laatste konvooschip, de Katendrecht en doet dienst als aflosstuurman op schepen in de Engelse havens. In september 1944 wordt hij te Holyhead als stuurman op het loodsvaartuig De Twent geplaatst. De Engelse marine haalt alle Nederlandse loodsen terug naar Engeland om ze na D-Day en de bevrijding van Antwerpen te kunnen inzetten als loods op de Westerschelde.

In diezelfde september 1944 wordt Schouwen-Duiveland door de Duitsers geïndundeerd en mijn moeder, de kinderen en mijn opa en oma verhuizen naar familie in Amsterdam. Hierdoor maken zij daar de hongerwinter mee. Voor mijn oudere broer en zus is geen eten meer. Ze worden opgehaald in een oude vuilniswagen met stroo en op boerderijen in Noord-Holland ondergebracht.

Mijn vader is dan weer terug in Zeeland en vaart als loods in konvooien van Engeland naar Antwerpen. Hiervan weet mijn moeder niets. Ze heeft al jaren geen post meer van hem ontvangen.

Eindelijk op 5 mei 1945 capituleert Duitsland en uitgelaten vieren ze de bevrijding in de straten van Amsterdam. Enige dagen na de bevrijding komt mijn vader Niek na een lange reis met omwegen in Amsterdam. Hij heeft een paar volle koffers meegenomen. Met eten, kleren en andere dingen waar gebrek aan was. Vijf lange jaren hebben ze elkaar niet gezien. Mijn moeder is broodmager door de lange hongerwinter. De volgende dag gaan ze op fietsen met houten banden naar Noord-Holland, op zoek naar de kinderen. Mijn zusje ziet haar vader en roept naar een Joods meisje dat daar is ondergedoken, "Vlug weg er komt een Duitser". Ze zag haar vader in een Engels marine uniform en herkende hem niet.

Eind mei 1945 gaat iedereen weer naar Zeeland, naar Terneuzen, want Vlissingen staat onder water. In oktober betrekken mijn vader, moeder en de kinderen weer het huis in Vlissingen. Ze gaan boven wonen, want beneden is alles nog doorweekt van het water.

Pas drie jaar later -in 1948- word ik geboren. Minimaal vijf jaar later dan gepland.

Mijn vader werd gedecoreerd met een bronzen herinneringskruis met twee gespen voor het oversteken naar Engeland en het varen op de konvoischeepen tijdens oorlogstijd.